

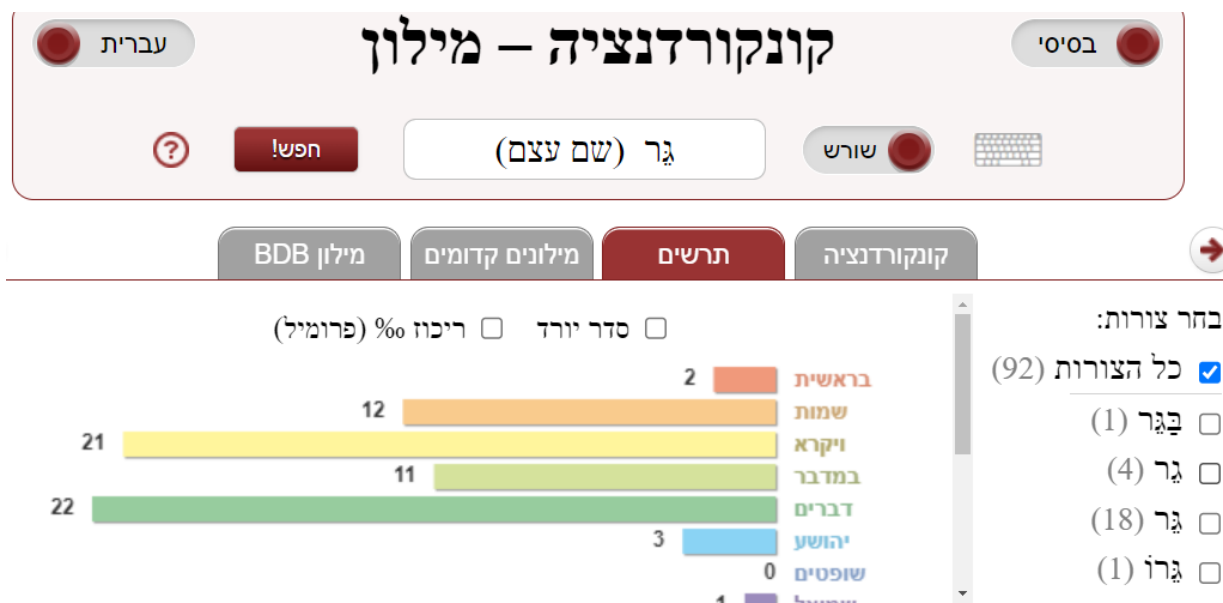
Converts or Strangers? Who Does the Torah Care About - Class #3

The 'stranger' in Sefer Shmot

Source sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag-

I. Review of first two classes:

How often 'the stranger' is mentioned

Review of the 12 times in Sefer Shmot - Jew or Gentile?

1. ותלד בן ויקרא את שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה. (שמות ב:כ"ב / מקראות גדולות(en))

שבעת ימים שאר לא ימצא בבתים כי כל אכל מהמזאת ונכרתה הנפש ההוא מעדת

ישראל בגר ובאזרח הארץ. (שמות י"ב:י"ט / מקראות גדולות(en))

וכי יגור אדם גר ועשה פסח ליהנה המול לו כל זכר ואז יקרב לעשתו והיה כאזרח הארץ וכל ערל לא

יאכל בו. (שמות י"ב:מ"ח / מקראות גדולות(en))

תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוככם. (שמות י"ב:מ"ט / מקראות גדולות(en))

את שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה. (שמות י"ח:ג' / מקראות גדולות(en))

וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וְאִמְתֶּךָ
וּבְהִמְתָּךְ וּגְרֶךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ). שמות כ"ט' /מקראות גדולות(en))

וְגֵר לֹא תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם). שמות כ"ב:כ' /מקראות גדולות(en))
וְגֵר לֹא תִלְחָץ וְאַתֶּם יִדְעֶתֶם אֶת נַפְשׁ הַגֵּר כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם). שמות כ"ג:ט' /מקראות

שְׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִשְׁבַּת לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וַיִּנְפֹּשׂ בֶּן אִמְתֶּךָ וְהַגֵּר). שמות
כ"ג:י"ב /מקראות גדולות(en))

II. Our primary distinction [“chiluk”]

Cases where WE are obligated to care for the ‘ger’

vs.

Instances where the ‘ger’ is OBLIGATED to keep a law!

In the latter – we always find the punishment of “karet”

i.e. he is ‘cut off’ from HIS NATION

which implies he must be Jewish, thus a convert

In contrast, when it is our obligation to the ‘stranger’, then it can
imply any ‘stranger’ – i.e. either a convert or a gentile

And sometime – it must a non-jew, e.g. the “neveyla”

When going thru the 67 times that a ‘ger’ is mentioned

The following phrases are found when he is OBLIGATED

e.g. every ger k’ezrach !

Shmot 12 **korban pesach - karet**

Shmot 12 **chametz - karet**

Bamidbar 15 **cursing Hashem - karet**

Bamidbar 15 **mazid / “m’gadef” karet**

every ger asher b'tochachem /itchem !

- Vayikra 16 **Yom kippur - karet**
- Vayikra 17 **Korban chutz IMishkan karet**
- Vayikra 17 **Eating blood / covering blood - karet**
- Vayikra 17 **Tamey to neveyla / if in mikdash - karet**
- Vayikra 18 **Arayot – karet**
- Bamidbar 15 **Nesaschim [not obligated to bring]**

& ger b'TOCHAM

- Bamidbar 15 **Korban shgaga**
- Bamidbar 19 **Para aduma karet if enter mikdash**
- Bamidbar 35 **ir Miklat - shfichut dam/ bnei Noach**

& ger b'Yisrael

- Vayikra 20 **Molech - karet**
- Vayikra 22 **Koban baal mum -**

Note how in most prohibitions, the punishment is explicitly “karet” –
or in the context of “karet”

In contrast –

Regular ‘ger’ (not necessarily Jewish) in the three units of daily life

- 1. Shmot 21->23 - today’s primary topic**
2. Vayikra 19
3. Devarim 5->26 – the main speech / primary laws of MatanTorah

III. Sefer Shmot - twice in chapter 12, & important!

Let's begin with Shmot 12:19 re: chametz on pesach

שְׁבַעַת יָמִים שָׂאֵר לֹא יִמָּצָא בְּבֵיתְכֶם כִּי כָּל אֲכָל מַחְמֶצֶת וְנִכְרָתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַדְת יִשְׂרָאֵל בְּגֵר וּבְאֶזְרַח הָאָרֶץ. (שמות י"ב:י"ט /
מקראות גדולות)

Rashi

בגר ובאזרח הארץ – לפי שהנס נעשה לישראל, הוצרך לרבות את הגרים.

Ibn Ezra

בגר ובאזרח הארץ ושניהם ישראלים, שלא יאמר הגר: לא יכולתי לעשות מצות.
ועל דעתי: שהוא גר תושב מתיחד .

also

בכאן הוסיף הגר שהוא גר צדק.

Radatz Hoffman

בגר – אפילו הגר - וכמובן שהכוונה לגר-צדק – זה שמסתפח
לעם ישראל, חייב במצוה זו, אף-על-פי שחג המצות אינו אלא חג
לאומי.

וראוי לציין, שבעצם אין התורה מלמדת אותנו בשום מקום
במפורש, שיכול נכרי להתגייר ולקבל על עצמו דת-ישראל,
אף כי אין הדבר מובן מאליו.

הרי אפשר היה לטעון, שכשם שאין שום ישראל יכול
להתקבל במעמד הכהונה, כך אין יכול להתקבל אדם מבחוץ
אל תוך "ממלכת כהנים".

רק מתוך העובדה, שבכמה וכמה מצוות נאמר במפורש
שהגר חייב כאזרח בישראל, לומדים על אפשרות זו.

Shmot 12:43-49 may define the process of conversion

וְכִי יִגְוֹר אֶתְךָ גֵר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה הַמּוֹל לוֹ כָּל זָכָר וְאִז יִקְרַב
לְעִשְׂתּוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל עֶרְל לֹא יֵאָכֵל בּוֹ. (שמות י"ב:מ"ח
/ מקראות גדולות)(en)

מג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח: כָּל-בֶּן-נֶכֶר, לֹא-יֹאכַל בּוֹ. 43 And the LORD said unto Moses and Aaron: 'This is the ordinance of the passover: there shall no alien eat thereof;

מד וְכָל-עֶבֶד אִישׁ, מִקְנֵת-כֶּסֶף--וּמִלֶּתָה אֹתוֹ, אִזּוֹ יֹאכַל בּוֹ. 44 but every man's servant that is bought for money, when thou hast circumcised him, then shall he eat thereof.

מה תּוֹשֵׁב וְשָׂכִיר, לֹא-יֹאכַל בּוֹ. 45 A sojourner and a hired servant shall not eat thereof.

מו בְּבַיִת אֶחָד יֹאכַל, לֹא-תוֹצִיא מִן-הַבַּיִת מִן-הַבָּשָׂר חוּצָה; וְעֶצֶם, לֹא תִשְׁבְּרוּ-בּוֹ. 46 In one house shall it be eaten; thou shalt not carry forth aught of the flesh abroad out of the house; neither shall ye break a bone thereof.

מז כָּל-עַדַּת יִשְׂרָאֵל, יַעֲשׂוּ אֹתוֹ. 47 All the congregation of Israel shall keep it.

מח וְכִי-יָגוּר אֶתְדָּ גֵר, וַעֲשֵׂה פֶסַח לִיהוָה--הַמּוֹל לּוֹ כָּל-זָכָר וְאִזּוֹ יִקְרַב לַעֲשׂוֹתוֹ, וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ; וְכָל-עֶרְל, לֹא-יֹאכַל בּוֹ. 48 And when a stranger shall sojourn with thee, and will keep the passover to the LORD, let all his males be circumcised, and then let him come near and keep it; and he shall be as one that is born in the land; but no uncircumcised person shall eat thereof.

מט תּוֹרָה אַחַת, יְהִיָּה לְאֶזְרַח, וְלִגֵּר, הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם. 49 One law shall be to him that is homeborn, and unto the stranger that sojourneth among you.'

נ וַיַּעֲשׂוּ, כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה וְאֶת-אַהֲרֹן, כִּן עָשׂוּ. {ס} 50 Thus did all the children of Israel; as the LORD commanded Moses and Aaron, so did they.

שד"ל שמות י"ב:מ"ח

וכי יגור אתך גר – דעת רז"ל {פסחים צ"ג.} כי בגר צדק מדבר, שמקבל עליו כל התורה כלה,

אמנם מן המקרא הזה משמע בבירור כי גם קודם שימול נקרא גר, א"כ הגר לא קבל עליו כל המצות, ולא מל ואיננו בכלל ישראל.

והנה לפי הוראת המלות היה נראה כי גר פחות מתושב, שהתושב נתיישב בארץ, והגר בא לגור ולחזור אחר זמן לארצו, ולפי זה איך בתושב אמר סתם לא יאכל בו, ובגר אמר שימול ואז יקרבו?

...ולא מצאנו תורה אחת יהיה לכם ולגר בענין כל המצות בכלל, אלא בענין הפסח (כאן ובמדבר ט':י"ד), שאם ירצה לעשותו, לא יעשנו אלא כפי המצוה ולא יאכלנו ערל;

וכן בהקרבת הקרבנות, שאם ירצה להקריב אֶשָה, כאשר תעשו
כן יעשה (במדבר ט"ו י"ד-ט"ז);

והיה מקבל טומאה ככל ישראל, ואם היה רוצה להטהר, היה
צריך לאפר הפרה ככל ישראל (שם י"ט:י')

, אמנם מצאנו (שם ט"ו:כ"ו) ונסלח לכל עדת בני ישראל ולגר
הגר בתוכם, וכן האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה
אחת יהיה לכם לעושה בשגגה (שם שם כ"ט), והנפש אשר
תעשה ביד רמה מן האזרח ומן הגר (שם שם ל');

וכל זה נראה שהוא בגר שברצונו נימול ונכנס בכלל ישראל,

והוא הנקרא גר צדק, אלא שלא כל גר הוא גר צדק,

כאשר הוכחתי ממקרא זה (וכי יגור אתך גר), **וא"כ מה**

שנצטוינו לאהוב את הגר ושלא להונותו }ויקרא

י"ט:ל"ג-ל"ד} הוא לכל גר בסתם, אפי' איננו

גר צדק.

ועשה פסח – וירצה לעשות קרבן פסח לעצמו, עם בני ביתו.
ואז יקרב לעשותו – יהיה כשר לעשות פסח לעצמו.

.תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוכם. (שמות י"ב:מ"ט /

מקראות גדולות)(en)

רש"י שמות י"ב:מ"ט

תורה אחת וגו' – להשוות גר לאזרח אף לשאר מצות שבתורה.

Ibn Ezra A

ויתכן להיות פירוש בגר ובאזרח הארץ (שמות י"ב:י"ט), על גר

צדק שנכנס בברית, והוא הנכון בעיני.

Ibn Ezra B

תורה – זה הגר הוא גר צדק, לא גר שער.

IV. The unit of laws in Shmot 21->23 following “brit Sinai”

Note also how many mitzvot relate to the Exodus story

The Laws that follow the Dibrot-in Parshat Mishpatim

יח ויאמר ה' אל-משה, כה תאמר אל-בני ישראל: אתם ראיתם—כי מן-השמים, דברתי עמכם. יט לא תעשון, אתי: אלהי כסף ואלהי זהב, לא תעשו לכם. כ מזבח אדמה, תעשה-לי, וזבחת עליו...

א ואלה, המשפטים, אשר תשים, לפניהם:

ב כי תקנה עבד עברי... יב מכה איש ומת, מות יומת.

כ"ב ו כי-יתן איש אל-רעהו כסף או-כלים, לשמר, וגנב, מבית האיש... ח על-כל-דבר-פשע על-שור על-חמור על-שה על-שלמה על-כל-אבדה, אשר יאמר כי-הוא זה—עד האלהים, יבא דבר-שניהם: אשר ירשיעו אלהים, ישלם שנים לרעהו...

יט זבח לאלהים, יחרם—בלתי לה' לבדו.

כ וגר לא-תונה, ולא תלחצנו: כי-גרים הייתם, בארץ מצרים.

כא כל-אלמנה ויתום, לא תענון. כב אם-ענה תענה, אתו—כי אם-צעק יצעק אלי, שמע אשמע צעקתו. כג וחרה אפי, והרגתי אתכם בחרב; והיו נשיכם אלמנות, ובניכם יתמים.

כד אם-כסף תלוה את-עמי, את-העני עמך—לא-תהיה לו, כנשה; לא-תשימון עליו, נשה. כה אם-חבל תחבל, שלמת רעך—עד-בא השמש, תשיבנו לו. כו כי הוא כסותה לבדה, הוא שמלתו לערו; במה ישכב—והיה כי-יצעק אלי, ושמעתי כי-חננו אני.

כ"ג ד כי תפגע שור איבך, או חמרו—תעה: השב תשיבנו, לו..

ז מדבר-שקר, תרחק; ונקי וצדיק אל-תהרג, כי לא-אצדיק רשע. ח ושחד, לא

תקח: כי השחד יעור פקחים, ויסלף דברי צדיקים.

ט וגר, לא תלחץ; ואתם, ידעתם את-נפש הגר—כי-גרים הייתם, בארץ מצרים.

י ונשש שנים, תזרע את-ארצך; ואספת, את-תבואתה. יא והשביעת תשמטנה ונטשתה

, ואכלו אבני עמך, ויתרם, תאכל חית השדה... יב ששת ימים תעשה מעשִׁיד, וביום השביעי תשבת-- למען ינוח, שורך וחמורך, וינפש בן-אמתך, והגר

יג ובכל אשר-אמרתי אליכם, תשמרו; ושם אלהים אחרים לא תזכירו, לא ישמע על-פיד

יד שלש רגלים, תחג לי בשנה... טז ונחג תקציר בכורי מעשִׁיד, אשר תזרע בשדה; ונחג האסיף...

יז שלש פעמים, בשנה—יראה, כל-זכורך, אל-פני, האדן ה'...

Note how this phrase forms bookends of ethical section

'REMEMBER YOU WERE A STANGER' /enveloping Shmot 22:20 -> 23:9

כ וְגַר לֹא-תוֹנֶה, וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ: כִּי-גֵרִים
הֵיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. כָּל-אֶלְמָנָה וְיָתוּם, לֹא
תַעֲנִי. 22:20 Do not wrong a stranger, nor
oppress him; **for you were strangers
in the land of Egypt.** Do not afflict
any widow...

ט וְגַר, לֹא תִלְחָץ; וְאַתֶּם, יָדַעְתֶּם אֶת-נַפְשׁ
הַגֵּר--כִּי-גֵרִים הֵיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. 23.9 And do not oppress a stranger- for you
know the heart of a stranger, seeing you were
strangers in the land of Egypt.